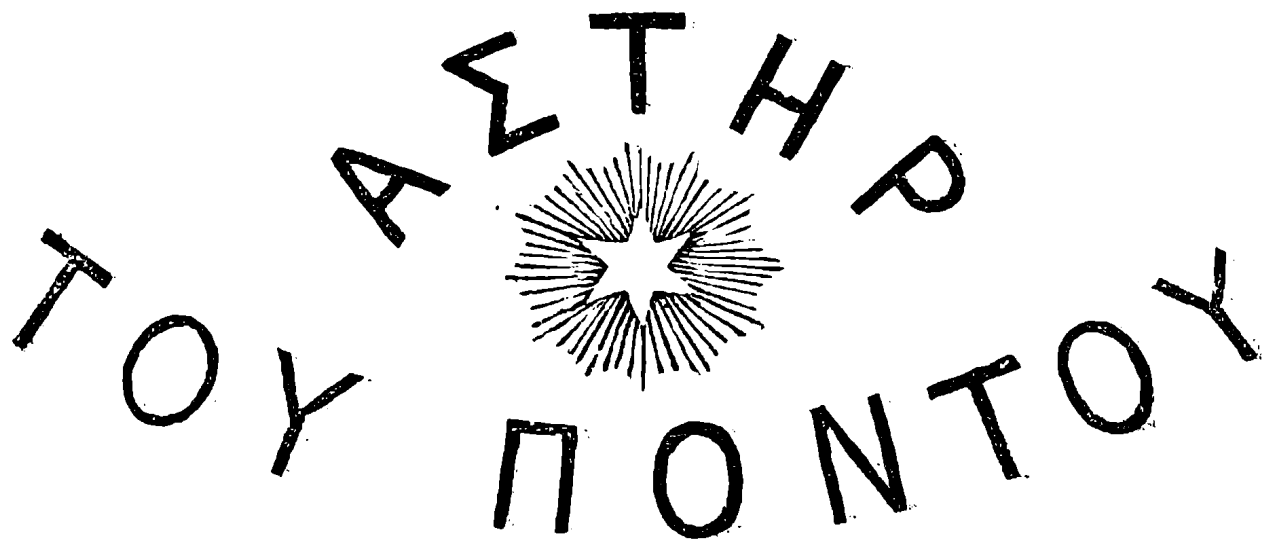

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΗΘΙΚΑ

Περὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς.

Βάσις καὶ κρηπίς τῆς κατὰ Χριστὸν Ἠθικῆς εἶναι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστις· ἐλατήριον δὲ ταύτης ἄγνὸν καὶ ἅγιον καὶ καθαρὸν ἡ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις· ὑποστήριγμα δὲ στερεὸν καὶ ἀκράδαντον ἡ πρὸς αὐτὸν ἐλπίς αἱ ἡ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χάρις σωτηριωδῶς ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀνθέλκουσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυσικῆς ῥοπῆς καὶ τάσεως τοῦ πρὸς τὸ κακόν. Καρποὶ δὲ αὐγενναῖοι καὶ ἀξιάγαστοι τὰ διὰ τῆς πίστεως καὶ ἀκριβοῦς ἐκπληρώσας τῶν θείων ἐντολῶν προκύπτοντα ἔργα καὶ αἱ ποικίλαι ἀποδοχαὶ περικοσμοῦσαι τὸν ἀληθῆ ἄνθρωπον· στέφανος δὲ ἀντάξιός καὶ καὶ αὐτὸ τοῦ Θεοῦ δωρου-

μένη εἰς τὸν προθύμως καὶ ἀπαρεγκλίτως διανύοντα τὸ στάδιον τῆς κατὰ Χριστὸν Ἠθικῆς εἶναι ἡ ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ ἐφικτὴ εὐδαιμονία καὶ ἡ ἐν τῇ μελλούσῃ αἰώνιος καὶ ἄφατος μακαριότης. Τὰ συστατικὰ, οὕτως εἰπεῖν, ταῦτα τῆς κατὰ Χριστὸν Ἠθικῆς εἶναι ἀλληλένδετα καὶ ἀχώριστα ἀπ' ἀλλήλων, διὰ τοῦτο καὶ κατὰ σειρὰν ἀπηριθμήσαμεν αὐτά. Οὐδαμῶς δὲ δυνάμεθα νὰ ἀσπασθῶμεν τὴν γνώμην ἐκείνων, οἵτινες, θαυμάζοντες καὶ παραδεχόμενοι τὴν ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τῆς ἀπιστίας αὐτῶν εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἐπενέργειαν τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀποχωρίζουσιν αὐτὴν τῆς ἀληθοῦς βίσεως αὐτῆς καὶ κρηπίδος καὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτῇ ὑποστηρικμάτων, διὰ δὲ τῆς ἀμφιβολίας τῶν περὶ τῆς μελλούσης ζωῆς ἐλαττοῦσι κατὰ πολὺ τὸ ἀποδιδόμε-

νον δι' αὐτὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον γέ-
ρας. "Οθεν, καθ' ἡμᾶς, ὁπαδὸς τῆς
Χριστιανικῆς Ἠθικῆς εἶναι ὅστις οὐ
μόνον τείνει νὰ ἐκπληροῖ τὰς ἠθικὰς
ἐντολὰς τοῦ Εὐαγγελίου ἀλλ' ἔχει
καὶ πίστιν σταθερὰν εἰς τὴν θεότη-
τα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν
ἐπενέργειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
καὶ εἰς τὴν ὑπαρξιν μελλούσης ζωῆς.
Καὶ εἰκότως· διότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς
Χριστὸς ὁ τὰς ἠθικὰς ἐντολὰς ἐν-
τειλάμενος ἐδίδαξε καὶ τὴν κρηπίδα
καὶ βάσιν αὐτῶν καὶ τὰ ἀναγκαῖα
καὶ ἀπαραίτητα ὑποστηρίγματα καὶ
προεδήλωσεν, ὅτι ἐν τῇ μελλούσῃ
ζωῇ ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
αὐτοῦ. Ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅπως ἡ πίστις
ἄνευ τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν, οὕτω
καὶ ἄνευ πίστεως καὶ διὰ μόνων τῶν
ἔργων ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι τῷ Θε-
ῳ. Τοῦτο δὲ διδάσκει ἡμᾶς καὶ ὁ
Παῦλος λέγων· «Ἐξ ἔργων νόμου οὐ
δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. Δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πί-
στεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ
ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας»· καὶ
ἀλλαχοῦ· «Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνα-
τον εὐαρεστῆσαι τῷ Θεῳ· πιστεῦσαι
γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῳ,
ὅτι ἔστι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν
μισθαποδότης γίνεται.»· Ἐκ τῶν εἰ-
ρημένων ἐπαρκῶς καταφαίνεται ἡ
σπουδαία διαφορὰ ἡ ὑπάρχουσα μετα-
ξὺ τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς καὶ τῆς
φιλοσοφικῆς λεγομένης Ἠθικῆς. Ἡ
φιλοσοφικὴ Ἠθικὴ ἀδυνατεῖ νὰ πα-

ρέχῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον βάσιν καὶ κρη-
πίδα ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν, καὶ ὑπο-
στηρίγματα τοιαῦτα, οἷα ἡ Χριστια-
νικὴ Ἠθικὴ. Πλὴν δὲ τούτου ἡ μὲν
φιλοσοφικὴ Ἠθικὴ εἶναι τρόπον τινὰ
ἀριστοκρατικὴ, δυναμένη νὰ μεταδο-
θῇ μόνον εἰς τοὺς ἀρκετὰ ἀνεπτυγ-
μένους ἤδη κατὰ τὴν διάνοιαν καὶ
δυναμένους νὰ ἐννοήσωσι τὰ ἐπὶ τῶν
ἀποφάνσεων τοῦ ὁρθοῦ λόγου στηρι-
ζόμενα ἐπιχειρήματα αὐτῆς, ἐν ᾧ ἡ
Χριστιανικὴ Ἠθικὴ εἶναι δημοκρα-
τικωτάτη, δυναμένη διὰ τῆς πίστε-
ως νὰ μεταδοθῇ εἰς πάντα ἄνθρωπον
οἰασδὴποτε τάξεως καὶ ἡλικίας καὶ
καταστάτεως. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς αἰ-
τίας βεβαίως ἡ μὲν ἠθικὴ τοῦ ἀνδρῶν
ἀπάντων σοφωτάτου Σωκράτους, ὡ-
σα φιλοσοφικὴ, περιορίσθη εἰς ὀλί-
γους μόνον μαθητὰς αὐτοῦ, οὐδ' αὖτε
δὲ ἠδυνήθη ν' ἀναμορφώσῃ ἠθικῶς
μιας μόνης πόλεως, τῶν Ἀθηνῶν,
τὴν διεφθαρμένην κοινωνίαν, ἡ δὲ
Χριστιανικὴ Ἠθικὴ διὰ τῆς ἀσφα-
λοῦς αὐτῆς βάσεως, τῆς εἰς τὸν Ἰη-
σοῦν Χριστὸν πίστεως, καὶ τῶν εἰρη-
μένων ὑποστηρίγματων αὐτῆς, ἐντὸς
βραχείου χρόνου εἰς πλείστους ἀνθρώ-
πους μετεδόθη καὶ εἰς πλείστας πό-
λεις ἐσχημάτισε λαμπροὺς πυρῆνας
ἐξ ὧν βαθμηδὸν ὀλόκληροι κοινωνίαι,
ἠθικῶς ἀνεμορφώθησαν, καίπερ ἐ-
τὸν ἐσχατον βαθμὸν τῆς ἠθικῆς δι-
φθορᾶς ἐληλακυῖται. Διὰ τὸν αὐ-
τὸν δὲ ὡσαύτως λόγον καὶ κατόπιν
ἔλατο καὶ αὐθις ἀνασαινόμενη πολ-

χοῦ ἡ ἠθικὴ διαφθορά, ἅμα ἐψυχράνθη κάμψον ἡ ζωηρὰ πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστις καὶ ἐπεκράτησεν ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν θείων δογμάτων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Καὶ ἐν τῷ παρόντι δὲ αἰῶνι ὅπου ὑπάρχει πίστις, ἐκεῖ καὶ μείζων ἠθικότης, ὅπου δὲ ἀπιστία καὶ ἀσέβεια, ἐκεῖ ἐπιπολάζει ἀναγκαιῶς καὶ ἡ ἠθικὴ διαφθορά καὶ ἐξαχρείωσις. Σημειωτέον ὅμως ὅτι διὰ τῶν εἰρημένων οὐδαμῶς σκοποῦμεν νὰ ὑποτιμήσωμεν ὑπερμέτρως καὶ τὴν ἀξίαν τῆς Φιλοσοφικῆς Ἠθικῆς, ἥτις διὰ τῶν ἀποφάνσεων αὐτῆς συντελεῖ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς Χριστιανικῆς, ἀλλὰ νὰ δείξωμεν ἀπλῶς ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Ἠθικὴ οὕσα πληρεστέρα καὶ τελειότερα καὶ ἀσφαλεστέρα τῆς Φιλοσοφικῆς, εἶναι ὥς ἐκ τούτου καὶ ὠφελιμωτέρα καὶ ἀναγκαιότερα ἐκείνης, καθ' ὅσον μάλιστα εἶναι καὶ μᾶλλον εὐπρόσιτος καὶ εὐμετάδοτος εἰς τὸν λαόν, ὅστις ἄνευ αὐτῆς κινδυνεύει πάντοτε νὰ ἐξοκείλῃ εἰς τὴν καταστρεπτικὴν καὶ ὀλεθρίαν ἠθικὴν διαφθοράν καὶ ἐξαχρείωσιν. Τούτου ἕνεκα καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν τοῦ λαοῦ ὠφελειαν ἀποβλέποντες, ἀφ' οὗ διὰ τοῦ ἡμετέρου Περιοδικοῦ κατεδείξαμεν τὰ κυριώτερα δόγματα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, μεταβαίνομεν ἤδη διὰ τῆς παρούσης εἰσαγωγῆς ἡμῶν εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἠθικὴν, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ μεταδίδωμεν ἐκάστοτε διὰ-

φορα σπουδαῖα καὶ ψυχωφελεῖ διδάγματα.

Θ. Γ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

Ἡ κατ' οἶκον ἀγωγή τῶν νηπίων.

Ἀνάγνωσις καὶ γραφή. (συνέχ.)

Καθ' ἡμᾶς ἡ διδασκαλία τῆς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς πρέπει νὰ γίνεταί ἄνευ βιβλίου καὶ ἄνευ εἰκόνων. Τὰ νήπια πρέπει νὰ διδαχθῶσι πρῶτον ἐπὶ πίνακος καὶ ἀδακτύλου τρία ἢ τέσσαρα τὸ πολὺ γράμματα καὶ νὰ ἀποτελέσωσι μὲ αὐτὰ λέξιν δηλοῦσαν ὄνομα ὁποιονδήποτε γνωστὸν εἰς τὰ μικρὰ παιδία, νὰ συνάπτωσιν ἀκολούθως τὰ γράμματα εἰς συλλαβὰς καὶ τὰς συλλαβὰς εἰς λέξιν. Ἐπειτα διδάσκονται ἐν ἧ δύο ἔτι γράμματα καὶ δι' αὐτῶν καὶ τῶν γνωστῶν ἐκ τῶν προηγουμένων ἀποτελοῦσι συλλαβὰς καὶ ἐκ τῶν συλλαβῶν μίαν ἄλλην λέξιν ἢ περισσοτέρας, ἐπίσης γνωστάς. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διδάσκονται ἔπειτα ἀνὰ ἓν ἢ δύο τὰ λοιπὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου καὶ ἀκολούθως τὰς διαφόρους προφοράς τῶν διαφόρων προφερομένων γραμμάτων. Ἀφοῦ τοιοῦτοτρόπως τὰ νήπια διδαχθῶσι πάντα τὰ γράμματα, ἀκολούθως ἐκ τῶν γνωστῶν ἤδη λέξεων σχηματίζουνσι προτάσεις. Ἐννοεῖται ὅτι πάντα ἡ δι-

δασκαλία αὕτη πρέπει νὰ γίνεται ἐγγράφως, ἐνῶ δηλ. γράφουσιν ὅ,τε διδάσκαλος καὶ οἱ μαθηταί. Δὲν εἶνε διόλου ἀνάγκη νὰ ἔχωσι τὰ νήπια βιβλίον διὰ νὰ μελετῶσιν ἰδιαιτέρως· διὰ τοῦ τρόπου τούτου θλάπτονται μάλλον ἀντὶ νὰ ὠφελῶνται. Ἡμποροῦν ὁμως νὰ φυλάττωσιν ἐπὶ τοῦ χάρτου ὅσα ἔχουσι γράψει κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ τὰ μελετῶσιν ἰδιαιτέρως, ἢ ἀπομνημονεύοντα τὰ διδαχθέντα νὰ γράφωσι καὶ μελετῶσιν.

Ὅταν δὲ πλέον τὰ νήπια εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ ἀναγινώσκωσι προτάσεις, τότε ἄρχεται διδασκαλία σπουδαία, συμπληρωματικὴ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς, τοιαύτη ὥστε ἀπαγγελλομένην πρότασιν νὰ γράφωσι τὰ νήπια ἀκριβῶς, ὅπως ἀπαγγέλλεται, χωρίζοντα τὴν πρότασιν εἰς λέξεις, τὰς λέξεις εἰς συλλαβὰς, τὰς συλλαβὰς εἰς γράμματα. Δυστυχῶς ὁ τρόπος οὗτος τῆς διδασκαλίας δὲν προσελκύη πολὺ τὴν προσοχὴν τῶν διδασκόντων, ἀρκουμένων εἰς τὸ νὰ ἐπιφορτίζωσι τὰ παῖδια νὰ ἀντιγράψωσιν ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ἀναγνώσεως. Διὰ τῆς διδασκαλίας ταύτης θὰ κατερθωθῇ λίαν ἐγκαίρως νὰ γράφωσι τὰ νήπια ἐκάστην λέξιν χωριστὰ καὶ ὅπως προφέρεται, καὶ θὰ λείψῃ τὸ γνωστὸν κακόν, μαθηταὶ ἀνωτέρων τάξεων τῶν σχολείων νὰ γράφωσι τὰς λέξεις ἄλλως ἢ ὅπως προφέρον-

ται. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι κατὰ τὴν γραφὴν τῶν λέξεων τῆς ἀπαγγελλομένης προτάσεως ἀδιάφορος εἶνε ἡ ὀρθὴ γραφὴ, ἀρκεῖ νὰ γραφῇ ἡ λέξις ὅπως προφέρεται· ὅταν δὲ ὁ διδάσκαλος ἐπιστατῇ, τότε κατὰ προτίμησιν γράφονται αἱ λέξεις ὀρθῶς.

Ἡ ὑφ' ἡμῶν προτεινομένη μέθοδος τῆς διδασκαλίας τῆς ἀναγνώσεως διαφέρει τῆς παλαιᾶς κατὰ τοῦτο, ὅτι πρῶτον μὲν τὰ γράμματα προσφέρονται, α, β, γ, δηλ. ὅπως προσφέρονται ἐν ταῖς λέξεσιν, ἐνῶ κατὰ τὴν παλαιὰν ἐπροφέροντο ἄλφα, βῆτα, ἢ α, βι, γα, δε, δεύτερον δὲ κατὰ τὴν παλαιὰν μέθοδον ἐδιδάσκοντο πρῶτον πάντα τὰ γράμματα καὶ ἔπειτα οἱ συλλαβισμοὶ σωρηδὸν καὶ τελευταῖον αἱ λέξεις, ἐνῶ κατὰ τὸν ἡμέτερον τρόπον θὰ διδάσκωνται τὰ γράμματα ἀνὰ δύο ἢ τρία καὶ συγχρόνως συλλαβισμὸς καὶ λέξεις, ὥστε διὰ τοῦ τρόπου τούτου αἶρεται τὸ φορτικὸν τῆς παλαιᾶς μεθόδου. Τῆς δὲ ἐν χρήσει νέας μεθόδου διαφέρει ἡ ὑφ' ἡμῶν προτεινομένη κατὰ τοῦτο ὅτι ἐκ τῶν γραμμάτων θὰ σχηματίζονται αἱ συλλαβαὶ καὶ αἱ λέξεις, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐν χρήσει νέαν μέθοδον αἱ λέξεις ἀποσυντίθενται εἰς συλλαβὰς καὶ γράμματα καὶ ἐκ τῶν γραμμάτων ἔπειτα σχηματίζονται αἱ συλλαβαὶ καὶ λέξεις. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς εἰκόνας, εἵπομεν ἤδη ὅτι δὲν ἔχουσι πολλὴν σημασίαν εἰς τὴν ἐν χρήσει μέθοδον, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ ἐν-

νοήση τοῦτο· αἰρομένων δὲ τῶν εἰ-
κόνων καταντᾷ ὅλως περιττὸν νὰ ἀ-
ποσυντίθενται πρῶτον αἱ λέξεις εἰς
συλλαβὰς καὶ γράμματα. Ὅτι δὲ αἱ
εἰκόνες χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ μορ-
φώνωσι τὰς καρδίας τῶν παιδίων, δὲν
ἀρνούμεθα, καὶ πρέπει μάλιστα κα-
θ' ἐκάστην νὰ δεικνύεται μία τοῦλάχιστον
εἰκὼν εἰς τὰ παιδία. Ἄν δὲ
κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀναγνώ-
σεως πρέπει νὰ δεικνύεται εἰς τὰ παι-
δία εἰκὼν ζῶου ἢ πράγματος, τοῦτο
πρέπει νὰ γίνεται ἢ ὅταν τὸ ζῶον ἢ
πρᾶγμα δὲν εἶνε πολὺ γνωστὸν εἰς τὰ
παιδία ἢ ὅταν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἄλ-
λως λέγεται κατὰ τὴν διδασκαλίαν
ἢ ὅπως γνωρίζουσιν αὐτὸ τὰ παιδία·
προτιμότερον δὲ εἶνε εἰς τὰς περιστά-
σεις ταύτας νὰ δεικνύεται εἰς τὰ παι-
δία αὐτὸ τὸ ὀνομαζόμενον ζῶον ἢ
πρᾶγμα, ὅσάκις εἶνε δυνατόν.

Ἴσως ἤθελέ τις ἐρωτήσῃ: Δὲν θὰ
εἶνε φορτικὴ ἡ διδασκαλία κατὰ τὴν
μέθοδον ταύτην καθ' ἣν δὲν θὰ ὑπάρ-
χωσιν εἰκόνες μὲ λέξεις δηλούσας τὰ
ἐνόματα τῶν περισταμένων διασκε-
δαζοῦσαι καὶ βοηθοῦσαι τὸ παιδίον
εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ καὶ διακρίνῃ τὴν
προφορὰν τῶν διαφόρων γραμμάτων;
διὰ τίνος τρόπου θὰ κατωρθῇ νὰ προσ-
ελκύεται ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν;
καὶ θὰ διδαχθῇ ἄράγε ἡ ἀνάγνωσις
καὶ γραφὴ διὰ τοῦ τρόπου τούτου τα-
χύτερον καὶ καλλίτερον; Εἰς ἀπάν-
τησιν λέγομεν ὅτι, ἀφίνοντες τὰς εἰ-
κόνας εἰς τοὺς ἀμεταπείστους θαυ-

μαστάς τῆς ἐν χρήσει νέας μεθόδου
συντομεύομεν τὴν ὁδὸν τῆς διδασκα-
λίας, προβαίνοντες ἐκ τῶν γραμμά-
των εἰς τὰς συλλαβὰς καὶ λέξεις ἀν-
τὶ νὰ ἀρχίζωμεν ἀπὸ τὰς λέξεις προ-
χωροῦντες εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐκ
τῶν γραμμάτων πάλιν νὰ ἐπιστρέ-
ψωμεν εἰς τὰς λέξεις. Οὕτω δὲν πε-
ριάγεται καὶ συγχίζεται ὁ μαθητῆς,
ἀλλὰ ἀντιλαμβάνεται εὐκολώτερον
τὸν τρόπον τῆς συνενώσεως τῶν γραμ-
μάτων καὶ φωνῶν εἰς συλλαβὰς καὶ
λέξεις. Μένει τώρα νὰ ἴδωμεν πῶς θὰ
διδαχθῶσι τὰ γράμματα χωρὶς νὰ
βαρύνωσι τὸν μαθητὴν. Τοῦτο εἶνε
εὐκολώτατον. Διὰ γραμμάτων με-
γάλων ἀναρτωμένων ἐν τῷ σχολείῳ
ἀνὰ δύο ἢ ἐν ἡ καὶ διὰ τῆς προσο-
μοιώσεως τῆς φωνῆς ἢ τῶν χειλέων
καὶ τοῦ στόματος πρὸς αὐτὰ, ἢ τέ-
λος καὶ δι' εἰκόνων παριστωσῶν ζῶα
ἢ παῖδας διατεθειμένους οὕτως ὥτ-
τε νὰ φαίνωνται ὅτι ἐκπέμπουσι τὴν
φωνὴν τοῦ πλησίον κειμένου γράμ-
ματος, διὰ πάντων τούτων εὐκόλως
ἐντυπώνεται εἰς τὸν νοῦν τοῦ παιδίου ἡ
προφορὰ ἐκάστου γράμματος, οὕτως
ὥστε ὅσάκις βλέπει τὸ γράμμα, νὰ
ἐνθυμηθῇ ἀμέσως τὴν φωνήν, ἕως
ὅτου ἐντελῶς γνωρίσῃ αὐτά. Πρὸς
τούτοις κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην θὰ
εἶνε πλέον δυνατόν νὰ διδάσκωνται
κατ' ἀκολουθίαν τὰ γράμματα τὰ ἔ-
χοντα περισσότεραν ὁμοιότητα καὶ ὀ-
λιγωτέραν διαφορὰν καὶ διὰ τῆς πα-
ρατηρήσεως τῆς ὁμοιότητος καὶ δια-

φορᾶς θὰ δύναται τὸ παιδίον νὰ δια-
κρίνῃ εὐκόλως τὰς φωνὰς τῶν δια-
φόρων γραμμάτων. Ἐπὶ πᾶσι τού-
τοις θὰ εἶνε πλέον δυνατὸν νὰ διδά-
σκωνται κατ' ἀρχὰς τὰ γράμματα
ὧν μᾶλλον ἀκούεται καὶ διακρίνεται
ἡ φωνὴ καὶ τὰ ὁποῖα εὐκολώτερον
γράφονται, ἀκολουθῶς δὲ τὰ γράμμα-
τα ὧν ἡ φωνὴ δὲν ἀκούεται καλῶς
καὶ τὰ ὁποῖα δυσκολώτερον γράφον-
ται ὑπὸ τῶν παιδίων.

Ἐκαστος ἤδη ἐννοεῖ ὅτι κατὰ
τὴν μέθοδον ταύτην εὐκόλως καὶ κα-
λῶς δύνανται τὰ παιδιά νὰ μάθωσι
νὰ ἀναγινώσκωσιν, ἀφοῦ μάλιστα ἡ
μέθοδος αὕτη περιλαμβάνει πολλὰς ἀρε-
τάς, τὰς ὁποίας ἡ ἐν χρήσει μέθοδος
δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ πρὸ πάντων
διὰ τὸν ἐκ τῶν εἰκόνων περιορισμόν.

Πραγματευθέντες νῦν γενικῶς περὶ
τῆς ὑφ' ἡμῶν προτεινομένης μεθόδου
τῆς διδασκαλίας τῆς ἀναγνώσεως καὶ
γραφῆς, θέλομεν ἀρχίσει ἀπὸ τοῦ ἐ-
πομένου τεύχους νὰ ἐκθέσωμεν πᾶσαν
τὴν διδασκαλίαν ταύτην ὡς εἶόν τε
λεπτομερῶς, ὅπως οἱ μὲν γονεῖς γνω-
ρίζωσι πῶς νὰ διδάσκωσι τὰ μικρὰ
παίδια κατ' οἶκον τὴν ἀνάγνωσιν καὶ
τὴν γραφήν, κατὰ τρόπον εὐκολώτε-
ρον, οἱ δὲ τὰ τῶν κατωτέρων σχο-
λείων ἰθύνοντες ἴδωσι καὶ κρίνωσιν
ἂν πραγματικῶς ἡ μέθοδος αὕτη εἶ-
νε καλιτέρα τῆς ἐν χρήσει καὶ φέρει
ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον εἰς τὸν
σκοπόν. Εὐχόμεθα δὲ ὅπως ἀποδει-
κνυομένου τούτου εἰσαχθῇ ἡ μέθοδος

αὕτη εἰς τὰ σχολεῖα πρὸς κοινὴν ὠ-
φέλειαν, καθ' ἕσπον καὶ τὰ παιδιά
εὐκολώτερον θὰ προσδεύσῃ καὶ οἱ
γονεῖς θὰ ἀπαλλαχθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀ-
γορὰν πολλῶν καὶ ὀγκωδῶν ἀλφα-
θηταρίων.

I. II.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ἰδιωτικὸς βίος τῶν ἀρχαίων

Ἑλλήνων (Συνέχεια)

Περὶ γυμναστικῆς.

Ὁ δρόμος ἐτελεῖτο τριχῶς· δηλ.
ἢ ἔτρεχον οἱ δρομεῖς ἅπαξ ὅλον τὸ
μῆκος τοῦ σταδίου ἀπὸ τοῦ στῆλαι
τῆς ἀφέσεως ἕως εἰς τὸ τέρμα· ἢ ἔ-
τρεχον ἀπὸ τῆς μιᾶς στήλης καὶ φθά-
νοντες εἰς τὴν ἄλλην ἐποιοῦν καμπήν
καὶ ὑπέστρεφον πάλιν πρὸς τὴν πρῶ-
την στήλην, ὁ δὲ τοιοῦτος δρόμος ἐ-
λέγετο δίαυλος καὶ καμπεῖ-
ος· ἢ διέτρεχον θαυμαστόν τι μῆ-
κος δεκατεσσάρων ἢ εἴκοσιν ἢ εἰκοσι-
τεσσάρων σταδίων, ὁ δὲ καταπλη-
κτικὸς οὗτος δρόμος ἐλέγετο δόλι-
χος. Πλὴν τῶν τριῶν τούτων δρό-
μων ὑπῆρχε καὶ ἄλλος καλούμενος
δρόμος ὀπλίτης ἢ δρό-
μος ὀπλιτῶν, διότι ἐποιοῦν αὐ-
τὸν ὀπλισμένοι βαρέως ὥσπερ οἱ ὀ-
πλῖται.

Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἕτερος δρόμος τὸν
ὁποῖον ἠγωνίζοντο ἐν καιρῷ νυκτός

πεζοὶ ἢ ἔριπποι, κρατοῦντες λαμπά-
δα ἀνημμένην, ἐξ ἧς ἐκλήθη λαμ-
παδηδρομία ἢ λαμπὰς ἀ-
πλῶς. Ἐν τῇ λαμπαδηδρομίᾳ ἐνίκα
ἐκεῖνος ὅστις μετὰ λαμπάδος ἀσθέ-
στου ἔφθανεν εἰς τὸ ὠρισμένον ση-
μεῖον.

Τὸ ἄλμα ἦτοι τὸ πήδημα ἐ-
παίζετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, καθ' ὃν
τρόπον καὶ τώρα· καὶ τὸ μὲν ση-
μεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔμελλον νὰ
πηδῶσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι, ἐλέγετο βα-
τήρ, ὁ δὲ τόπος, ὅπου ἔφθανεν ὁ
πηδῶν πρῶτος, ἐλέγετο σκάμμα
ἢ τὰ ἐσκαμμένα. Ἐνίοτε οἱ
πηδῶντες πρὸς ἰσορροπίαν ἐκράτουν
εἰς τὰς χεῖράς των μεταλλίνους σφαί-
ρας, αἱ ὁποῖαι ἐκαλοῦντο ἀλτή-
ρες.

Καὶ ἡ πάλη ἐγίνετο ἐπίσης κα-
θ' ὃν τρόπον καὶ τώρα· ἀλλ' οἱ ἀρ-
χαῖοι παλαισταὶ ἠγωνίζοντο ὅλως
γυμνοὶ καὶ ἠλείφοντο μὲ ἔλαιον καὶ
μὲ κόνιν. Ἀλεῖπται ἐλέγοντο οἱ
ἀλείφοντες αὐτοὺς, τὸ δὲ ὄργανον,
δι' οὗ μετὰ τὴν πάλην ἀπέξεον τὸ
ἄλειμμα, ἐκαλεῖτο στλεγγίς καὶ
ἦτο ἐκ μετάλλου ἢ ὀστοῦ πεποιημέ-
νη καὶ ὁμοίαζε πρὸς τὰ νῦν ἐν χρή-
σει κοχλιάρια. Ὁ ἐν τῇ πάλῃ ἡτ-
τώμενος πρὸς ἐνδειξιν ὁμολογίας τῆς
ἡττης τοῦ ἀνέτεινε τὴν χεῖρα.

Τετάρτη ἀσκήσις ἐν τοῖς γυμνα-
σίοις ἦτο ἡ δισκοβολία ἢτοι ἡ
βολὴ πλακὸς λιθίνης καὶ σφαιροειδοῦς,
ἣτις ἐκαλεῖτο δίσκος· ἀλλ' ἐνίο-

τε ὁ δίσκος ἦτο σιδηροῦς καὶ ἐλέγετο
στόλος. Ἐτελεῖτο δὲ ἡ δισκοβολία,
ὅπως καὶ νῦν· τὸ σημεῖον δὲ, ἀπὸ
τοῦ ὁποίου ἔριπτον τὸν δίσκον, ἐλέ-
γετο βαλθίς.

Πέμπτη δὲ σπουδαία καὶ πολεμι-
κὴ ἀσκήσις ἦτο τὸ ἀκόντιον ἢ ὁ
ἀκοντισμός, ἢτοι ἡ εἰς μῆκος
ἢ κατ' ἀλλήλων βολὴ ἀκοντίου· τὸ
γύμνασμα τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἦτο φο-
βερόν καὶ κινδυνῶδες· διότι τὰ ἀκόν-
τια, μεθ' ὧν ἠγωνίζοντο, ἦσαν ὀξέα
καὶ ἐστομωμένα καὶ ἐπομένως αἱ ἐξ
αὐτῶν πληγαὶ ἦσαν φοβεραὶ καὶ ἐ-
πικίνδυναι· ὅθεν εἰς τοὺς μεταγενε-
στέρους χρόνους ἔκριναν δέον νὰ με-
ταχειρίζωνται ἀκόντια ἀπεστομωμέ-
να ἢ κατὰ τὸν Ξενοφῶντα ἐσφαιρω-
μένα.

Πλὴν τῶν ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα
πένταθλον συμπεριλαμβανομέ-
νων πέντε ἀγωνισμάτων, περὶ τῶν
ὁποίων ὠμιλήσαμεν ἤδη, ὑπῆρχον
παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τὰ ἐξῆς δύο
ἀγωνίσματα, ἡ πυγμὴ καὶ τὸ
παγκράτιον. Οἱ πυκτεύοντες
ἠγωνίζοντο τοιοῦτοτρόπως· ἔχοντες
περὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν τυλιγμένους ἱ-
μάντας βοείους, περιέχοντας ἐνῆστε
καὶ ἡλούς ἢ μολυβδίνους σφαίρας, ἐ-
πλήττοντο ἀμοιβαίως εἰς τὸν γνάθον
τοὺς κροτάφους καὶ τὸ πρᾶσωπον τό-
σον σφοδρῶς καὶ βιαίως, ὥστε καὶ ὀ-
δόντες συνετρίβοντο, καὶ ὦτα ἀπεκό-
πτοντο, καὶ ὁ ἕτερος τῶν ἀνταγωνι-
στῶν πολλάκις ἐξεφέρετο ἀναίσθητος

καὶ παράφρων. Οἱ δὲ τὸ παγκράτιον ἀγωνιζόμενοι ἐπάλαιον καὶ συγχρόνως ἐπλήττοντο μὲ πάντα τρόπον, στρεβλοῦντες τὰς χεῖρας ἀλλήλων, ἢ παίοντες ἢ ἄγχοντες ἀλλήλους, καὶ ἐν γένει ἐπὶ πολὺν χρόνον φοβερῶς μαχόμενοι ἄνευ ὀπλων, ἕως οὗ ὁ ἕτερος αὐτῶν ἀποκάμνων καὶ ἀπαυδῶν ἀνέτεινε τὴν χεῖρα εἰς σημεῖον τῆς ἡττης του.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν γυμνικῶν τούτων ἀγῶνων ὑπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ οἱ ἵππικοὶ λεγόμενοι ἀγῶνες, οἱ ὅποιοι διηροῦντο εἰς ἵπποδρομίαν καὶ ἄρματα ἡλυσίας. Ὁ τόπος, ἐνθα ἐγίνοντο οἱ ἵππικοὶ ἀγῶνες ἐκαλεῖτο ἵπποδρόμος, καὶ εἶχε συνήθως μῆκος δύο σταδίων, πλάτος δὲ ἱκανῶν ποδῶν. Τὰ δὲ ἄρματα ἐλέγοντο τέθριππα μὲν, ἐὰν ἐσύροντο ὑπὸ τεσσάρων ἵππων, σὺν ὠρίδεσ δὲ, ἐὰν ὑπὸ δύο· καὶ πωλικὰ μὲν ἄρματα τὰ ἐκ πώλων ἐzeugμένα, ἀπήνη δὲ τὸ ἐξ ἡμιόνων· ἐκ δὲ τῶν ἵππων ὁ δεξιὸς ἐλέγετο σειραῖος. Κέλῃς δὲ ἵππος ἢ κέλῃς πῶλος ἐλέγετο ἐκεῖνος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνων ὁ ἀγωνιστὴς ἔτρεχεν ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ.

Σπουδαιοτάτη καὶ προσφιλεστάτη ἀσκήσις τῶν ἀρχαίων ἦτο καὶ ἡ σφαιριστική, δι' ἧς ἐγυμνάζοντο εὐχαρίστως καὶ κοῦροι καὶ κόραι καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ διὰ τὴν ὑποίαν καὶ ἐν τοῖς γυμνασίοις ὑ-

πῆρχεν ἰδιαίτερος τόπος σφαιριστρα ἢ σφαιριστήριον καλούμενος. Εἶδη δὲ τῆς σφαιριστικῆς παιδιᾶς ἦσαν τέσσαρα α'.) ἡ οὐρανία, β'.) ἡ ἀπόρραξις, γ'.) ἡ φαινίνδα, καὶ δ'.) ἡ ἐπισκυρος. Καὶ οὐρανία μὲν ἐλέγετο ἡ σφαίρις, καθ' ἣν ὁ μὲν ἀνέριπτε τὴν σφαῖραν εἰς τὸν οὐρανὸν λυγισθεὶς ὀπίσω, οἱ δὲ συμπαίζοντες ἐφιλοτιμοῦντο ἀναπηδῶντες ν' ἀρπάσωσιν αὐτήν, πρὶν πέσῃ εἰς τὴν γῆν. Ἀπόρραξις δὲ, ὅτε τὴν σφαῖραν σφοδρῶς ἔκρουον καὶ ἤρασσον πρὸς τὸ ἔδαφος, ἢ τὸν τοῖχον ὥστε ἀποκρουομένη αὕτη ν' ἀναπηδᾷ, ὑποδεχόμενοι δὲ τὰ ἀναπηδήματα τῆς σφαίρας ἀντήρασσον πάλιν πρὸς τὴν γῆν ἢ τὸν τοῖχον διὰ τῆς παλάμης καὶ συγχρόνως ἡρίθμουν τὸ πλῆθος τῶν ἀναπηδημάτων. Φαινίνδα δὲ, ὅτε ὁ κρατῶν τὴν σφαῖραν ἔριπτεν αὐτήν εἰς ἓνα ἐκ τῶν συμπαικτόρων του, ἐν ᾧ εἰς ἄλλον ἀπέβλεπεν, ὅπως ἀπατήσῃ ἐκεῖνον καὶ κάμῃ αὐτὸν νὰ μὴ δυνηθῇ ν' ἀρπάσῃ αὐτήν. Ἐπισκυρος δὲ, ὅτε οἱ σφαιρίζοντες διαιρεθέντες εἰς δύο μέρη, ἔβαλλον (ἐκτύπων) ἀλλήλους διὰ τῆς σφαίρας.

Τελευτῶντες προσθέτομεν, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι πρὸς τούτοις ἐγυμνάζοντο καὶ ἐξησκοῦντο καὶ εἰς τὸ τοξεύειν καὶ σφενδονᾶν· διότι καὶ ταῦτα πολὺ συνετέλουν τότε εἰς τὸν πόλεμον.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

† Ποντικά παραμύθια.

21. Τὰ τρία ἀδελφεα. (συνέχ. καὶ τέλ.)

(Τραπεζοῦς)

Ἐναν ἡμέραν ὁ παιδᾶς ἐξῆβεν ἀπὸ τεμιρτσῆδικον καὶ κάπ ἐπῆεν· ἡ εὐχὴ τοῦ κυροῦ ἀτ ἔτονε στὴν τσέπν ἀτ, ἐξέγκεν καὶ ἔβαλεν ἀτο ἀφκά στὸ φέσν ἀτ καὶ ἐγύρτσεν ὀπίσ στὸ τεμιρτσῆδικον καὶ ἐπῆρεν τὸ τσακούτσ καὶ ἐντοῦνεν καὶ κ' ἐφαίνετον. Ἐκει απέσ ποῦ ἔσαν τεροῦνε, τὸ τσακούτσ πάει κ' ἔρται στὸν ἀέραν, ἐχπαράανε, ἐπάτεσαν κ' ἐκούϊξαν· ἀτός παλ ἐγροῖξεν ἀτο, ἔβγαλεν τὴν εὐχὴν καὶ ἔβαλεν ἀτο στὴν τσέπν ἀτ καὶ ἐφανερῶθεν.

Τ' ἄλλο τὴν ἡμέραν εἶπεν τὸ μάστοραν ἀτ· «Μάστορα, ποῖσο με ἕναν κάτ λώματα καὶ ἐγὼ ἐβγάλλ' ἀτα διπλά.» Ἐκεῖνος παλ ἐγέλασεν καὶ εἶπεν· «Πῶς θὰ ἐβγάλτς ἀτα διπλά;» Νέϊσα ἐποῖκεν ἀτον ἕναν κάτ λώματα, ἐπῆρεν ἀτον καὶ ἕναν παστὸν καὶ ἕναν σάπκαν. Ἐφόρεσεν κ' ἐσκεπάεν ὁ παιδᾶς καὶ ἔβγαλεν τὴν εὐχὴν ἀπὸ τὴν τσέπν ἀτ καὶ ἔβαλεν ἀτο ἀφκά στὴν σάπκαν ἀτ καὶ κ' ἐφαίνετον. Ἐπῆεν στοῦ βασιλέα τὸ κονάκ· θὰ πάει ἐλέπ τοῦ βασιλέα τὸ κορίτσ. Ἐπορπάτνεν τὰ σκάλας καὶ ἔβγαίνεν ἀπάν. Στὰ σκάλας κ' παλ ἔσαν χανουμάδες καὶ κανάν κ' ἐφίναν νὰ ἐβγαῖνεν ἀπάγ. Ἀτός κ' ἐφαίνετον, ἐξῆβεν ὅλων ἀπάν καὶ ἡῦρεν τοῦ βασιλέα τὸ

κορίτσ, ἐκοιμάτουνε στὸ κρεβάτ. Ἐγνέφσεν ἀτεναν. Ἀτέ παλ ἐπῆεν νὰ σκοῦται, καὶ ὄνταν τερεῖ κανένας κ' ἐν ἀπέσ στὴν ὀτάν, ἐσάσεφεν· ἐτέρεσεν, τὰ πόρτας ὅλα κλειδωμένα, κάπως ἐγέντονε, ἐνούνιζεν. Ἐάν ἐκοιμέθεν. Μίαν, δεῦτερον ἐποῖκεν ἀέτσ ὁ παιδᾶς, ἀτέ παλ ἐπάτεσεν κ' ἐκούϊξεν· Ἐλάγκεφεν κ' ἐσκῶθεν ὁ βασιλέας, ἐσκῶθαν οἱ δοῦλ· «Ντό ἔν, ντ' ἔπαθες.» Εἶπεν καὶ ἀτέ· «Ἀδαπέσ· κάποιος ἔν.» — «Κανένας παλ κ' ἔν, ἐσὺ ἐπαλαλῶθες.»

Τὰ μεσάνυχτα ξαν ἐπῆεν ὁ παιδᾶς νὰ ἐγνεφίξει ἀτεν. Ἀτέ παλ ἐποῖκεν ψέμματα πῶς ἐκοιμάτουνε, καὶ ἄμον ντὸ ἐχτύπεσεν ἀπάν ἀτς, ἐντῶκεν κ' ἐγκαλεάσεν ἀτον καὶ εἶπεν ἀτον· «Ἐσὺ ἔσουν ἀπόψ ποῦ κ' ἐφίννες με νὰ κοιμοῦμαι; καὶ πῶς ἀπέσ στὴν ὀτάν νὰ ἔσουν κ' ἐγὼ νὰ μὴ ἔλεπα σε;» Ἀτός παλ εἶπεν ἀτεν τὸ χάρισμα ντὸ εἶχεν καὶ κ' ἐφαίνετον. Ἡ ποιτσὴ παλ εἶπεν ἀτον· «Ἐγὼ θὰ παίρω σε.» Ἐπῆεν στὸν βασιλέαν τὸ κορίτσ καὶ εἶπεν ἀτον· «Εἶδες; ἐγὼ κ' ἔλεγα σε ἀδαπέσ κάποιος ἔν, καὶ ἐστὺ ἔλεγες κανεῖς παλ κ' ἔν; Ἀτώρα παλ ἀδκά ἔν, ἅμα κ' φαίνεται· ἀν φαίνεται φράται τιδὲν γιάμ ἐφτάς ἀτον.» — «Ἐγὼ τιδὲν κ' ἐφτάγ' ἀτον, εἶπεν ὁ βασιλέας· ἀς φανεροῦται.» Ἀλλομίαν ἐφανερῶθεν ὁ παιδᾶς, καὶ ὁ βασιλέας ἄμον ντὸ εἶδεν ἀτον ἐσάσεφεν· «Ἀούτος κάτ τρανὸς ἄθρωπος ἔν, θὰ δῖγ' ἀτον τὸ κορίτσι μ.» Ἀρ ἐδῶκαν ἀτον τὸ κορίτσ ἀτ καὶ ἐποῖκαν σεράντα νύχτας

καὶ σεράντα ἡμέρες χαράν.

Ἐπέρασεν κάμποσα ἡμέρες, ἐθέλε-
σεν ὁ γαμπρὸν νὰ πάει στὸν κύρν αὐτ.
Ἐναν ζαμάν ὁ βασιλέας κ' ἐθέλεσεν
κ' ἐπεκεῖ ἐτέρεσεν ντὸ νὰ φτάει, ἐδῶ-
κεν αὐτὸν ἕναν μαλαματένιον καράβ
καὶ ἔβαλεν ἀπὸς τὸ κορίτσιν αὐτ καὶ
τὸν γαμπρὸν αὐτ. Σίτ θὰ ἔμπαινεν ὁ
γαμπρὸν ἀπὸς στὸ καράβ, ἐλέπ τ' ἀ-
δέλφρα 'τ, χαμέν τσῆ χαμονῆς, ἐπό-
νεσεν αὐτς, ἐδῶκεν αὐτς παράδες καὶ ἐ-
πῆρεν λώματα ἐφόρτσεν αὐτς καὶ ἔ-
βαλεν αὐτς ἀπὸς στὸ καράβ νὰ πέ-
ρει αὐτς καὶ πάει στὸν κύρν αὐτουν.
Ἀτοῖν στὸ δρόμον ἐνούντσαν. «Πῶς
νὰ παίρ τ' ἐμέτερον ὁ χαμένον ἀδελ-
φὸν βασιλέα κορίτσ! ἄς σύρομ' αὐτὸν
στὴ θάλασσαν καὶ παίρομε τὴ γυναῖ-
καν αὐτ. Ἐσίμωσαν στὸν τόπον αὐτουν
κι ἀλλομίαν σίτ ἐκοιμάτουνε τὴ νύχ-
ταν ἀπάν στὸ καράβ, ἔσκωσαν καὶ ἔ-
συραν αὐτὸν στὴ θάλασσαν. Ἄρ ἐξῆβαν
ὀξωκά, ἐπῆγαν στὸν κύρν αὐτουν καὶ
εἶπαν αὐτὸν «πῶς ἐπῆρεν τοῦ βασιλέα
τὸ κορίτσ ὁ γιό σ καὶ πῶς σίτ ἔρχου-
μις μὲ τὸ μαλαματένιον τὸ καράβ, σίτ
ἐκοιμάτουνε, ἐκυλιβαρίεν καὶ ἐρροῦξεν
στὴ θάλασσαν.» Ἡ γυναῖκα 'τ παλ
ἡ μάρσα ἔξερεν αὐτὸ ἅμα ντὸ νὰ λείει;
τιδὲν νὰ ἔλεεν ἐχάναν ἀπεναν.
Ἀτῆς ὁ παιδᾶς σίτ ἐρροῦζαν αὐτὸν
στὴ θάλασσαν ἐγνέφσεν, ἐντῶκεν ἐν-
τῶκεν κολύμ καὶ ἐξῆβεν ὀξωκά καὶ ἐ-
πῆεν στὴν πολιτείαν αὐτ. Ἐκεῖ εἶδεν
εἶναν γέρον, ἐποῦλεν μῆλα. «Θεῖο,
εἶπε αὐτὸν, δός με τὰ λώματα σ ἄς

φορῶ καὶ ἐσύ παλ φόρ τ' ἐμά, καὶ
δός με καὶ τὰ μῆλα σ ἄς πουλῶ. Ἄρ
ἔλλαξαν τὰ λώματα 'τουν καὶ ἐπῆρεν
τὰ μῆλα ὁ παιδᾶς καὶ ἔρθεν στὴ μι-
χαλὰν οὐμπαν ἔτον τ' ὀσπίτν αὐτουν
καὶ ἐκούζεν κ' ἔλεγεν. «Μῆλα πουλῶ
μῆλα!» Ἡ γυναῖκα 'τ παλ εἶδεν αὐ-
τὸν καὶ στομίαν ἐγνώρτσεν αὐτὸν. Ἐ-
κλαψεν καὶ ἐπῆεν εἶπεν ὅλα τὸν πε-
θερόν αὐτς. Ἐκεῖνος παλ ἐκλαψεν καὶ
εἶπεν. «Πῶς ἔσυραν αὐτὸν στὴ θάλασ-
σαν τ' ἀδέλφρα 'τ!» Σστομίαν ἔστει-
λεν κ' ἐπῆρεν αὐτὸν κ' ἐπεκεῖ ἐλάλεσεν
τ' ἄλλα τὰ παιδία 'τ καὶ εἶπεν αὐτς
«Ἐσεῖς γιατί ἐσύρνετε τὸν ἀδελφόν
ἐσούν στὴ θάλασσαν;» Ἐκεῖν παλ
τιδὲν κ' ἐπόρεσαν νὰ λέγνε, καὶ ὁ κύρτς
αὐτουν ἐθύμωσεν, ἐκαταρέθεν καὶ ἐκρέμ-
ψεν αὐτς ἔξ, καὶ τὸ μικρὸν τὸ γρόν αὐτ
εὐκέθεν, εὐκέθεν κ' ἐμέν ποῦ εἶπα σας
τὸ μεσέλ.

Α. Κ. Πουλζανίδης

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἐρατώ.

(Συνέχεια)

Εἰς τὴν πρώτην ταύτην ἐπίσκεψιν
τοῦ Χηριλάου παρηκολούθησαν πολλαὶ
ἄλλαι, καθόσον μάλιστα ἡσθάνετο ἀνέκ-
φραστον ἡδονὴν συνομιλῶν μετὰ τῆς ἀ-
ξιεράστου ἐκείνης κόρης, τῆς ὁποίας ὁ νοῦς
ἐκαθαρίζετο βραδέως μὲν ἀλλὰ μετὰ σπα-
νίας χάριτος ἀπὸ τὰ ζοφερὰ νέφη, δι' ὧν
εἶχε κατακαλύψει αὐτὴν ἡ θλίψις καὶ ἡ
ἀπομόνωσις. Δὲν ἦτον εὐχολον πρὸς αὐ-

τόν νά εἶπη ἐάν τήν ἡγάπα, ἢ ἐάν μό-
νος ὁ οἶκος εἴλκυεν αὐτόν εἰς τήν θύραν
τοῦ κήπου. Τοῦτο ὁμῶς εἶναι βέβαιον, ὅ-
τι δὲν ἐβίαζε πλέον τὸν δικηγόρον τοῦ ἀλ-
λὰ μᾶλλον εὐχαριστεῖτο βλέπων περι-
πλεκομένην τήν κληρονομίαν τῆς μακα-
ρίτιδος θείας του.

Ἡ κυρία ὁμῶς Γ. Ζ. ἐβλεπεν ἀνήσυ-
χος τήν οἰκειότητα ταύτην, ἀποροῦσα ὅ-
ποῖον θὰ εἶναι τὸ τέλος. Ἀλλὰ τοιαύτη
ἦτο ἡ βελτίωσις τῆς υἱείας, καὶ ποσαύ-
τη ἡ γαλήνη καὶ ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀναγέν-
νησις τῆς Ἐρατοῦς, ὥστε ἠναγκάζετο
νά καταστέλλῃ τήν φωνήν τῆς φρονή-
σεως.

Ἡ Ἐρατὼ ἦτο θαυμασία μουσουργός·
πολλάκις τὸ ἑσπέρας, ὅτε ἔνεκα βροχῆς
ἢ ἀνέμου ἠναγκάζοντο ν' ἀναχωρήσωσιν
ἀπὸ τοῦ κήπου, ἐκυμβάλιζε, ποτὲ μὲν
παίζουσα μελωδίας τοῦ Μοζάρ καὶ τοῦ
Ῥοσσίνι, ποτὲ δὲ τραγωδοῦσα. Πάντοτε
δὲ, καὶ ὁσάκις ἔπαιζε καὶ ὁσάκις ἐτρα-
γῶδει δάκρυα ἔπιπτον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλ-
μούς της. Συνεκινεῖτο δὲ πρὸ πάντων τρα-
γωδοῦσα τὸν Ἀποχαιρετισμόν, ᾧσμα
νομίζω τοῦ Schuqert, τὸ ὅποῖον οὔτε κἄν
εἶχε προφέρει μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ
Ἀριστομένους. Μόλις τὸ ἔρχιζε καὶ ἐ-
δάκρυζε, καὶ ἐπὶ τέλους ἐβιάζετο νά τὸ
διακόψῃ.

Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν εἶχε κλαύσει
πολὺ, κατέβη καὶ ἦλθεν εἰς τὸ μέρος τοῦ
κήπου ὅπου κατὰ πρῶτον εἶχεν ὑποδεχθῇ
τὸν Χαρίλαον· τὴν παρηκολούθησε δὲ καὶ
οὗτος τεταραγμένος. Καὶ καθήσασα ἠτέ-
νιζε τοὺς ἀστέρας, ἐν ᾧ ὁ ἄνεμος ἐρράν-
τιζε τὴν κεφαλὴν της μὲ τὰ ἡμίξηρα ἄν-
θη τῶν ἰάσμων. Δάκρυα ἐκρέμαντο ὡς
μαργαρίται εἰς τὰ μακρὰ βλέφαρά της.

— Τί ἔχεις καὶ κλαίεις; ἠρώτησεν ἐ-
κεῖνος.

— Οὔτ' ἐγὼ δὲν ἠξεύρω! . . . Ἐρχον-
ται ἡμέραι εἰς τὰς ὁποίας τόσῳ περίλυ-
πος εἶναι ἡ ψυχὴ μου, ὥστε ἐξ ἀνάγκης
πρέπει νά κλαύσω διὰ νά ἀνακουρισθῶ.

— Σὲ λείπει τίποτε; ἠρώτησεν ὁ Χα-
ρίλαος, τὸν ὁποῖον ἡ τόση τῆς νέας θλί-
ψις τὸν ἐλύπει περισσότερον ἢ ὅσον ἐ-
πεθύμει.

— Ὅχι, ἀλλὰ μὲ φαίνεται ὅτι κἄτι
περιμένω . . . τί; ἀγνοῶ· ὅτι ὁμῶς περι-
μένω δὲν ἔρχεται, καὶ ἀπελπίζομαι. Δὲν
σὲ συμβαίνει ποτὲ τοιοῦτόν τι;

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Χαρίλαος, ἀλλ'
ὅτε μόνον ἔχω δυστύχημά τι. Μήπως ἔ-
χης καὶ σὺ τοιοῦτον;

— Ὅχι· ἡ εὐτυχία τὴν ὁποίαν μὲ ἀ-
πέδωκες μὲ ἀρκεῖ, καὶ ὁμῶς γυρίζει εἰς
τόν νοῦν μου κἄτι τι τὸ ὅποῖον δὲν ἤμπο-
ρῶ νά ἐνθυμηθῶ . . . Σὲ φαίνεται ἴσως
παράδοξον. Πιθανόν ὁμῶς νά μ' ἐννοήσης
καλλήτερον ἀφ' ὅσον ἐγὼ ἐννοῶ τὸν ἑαυ-
τόν μου. Σὲ παρατηρῶ, σὲ γνωρίζω, καὶ
ὁμῶς μὲ φαίνεται ὅτι ὑπάρχουν δύο Ἀ-
ριστομένεις, σὺ καὶ ὁ ἄλλος τὸν ὁποῖον
δὲν βλέπω.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ Χαρίλαος ἀνεσκίρ-
τησε.

— Ναί, ἐξηκολούθησεν ἐντόνως ἡ Ἐρα-
τὼ, ἔχετε τοὺς αὐτοὺς χαρακτηῆρας, ὅχι
ὁμῶς καὶ τὸ αὐτὸ ἦθος . . . ὅταν κλείω
τοὺς ὀφθαλμούς ὁ ἦχος τῆς φωνῆς σου μὲ
εἶναι ἀδιάφορος, ἐνῶ ὁ ἦχος τῆς ἐδικῆς
του μ' ἐξωογόνει καὶ κοιμῶμένη . . . Λοι-
πὸν φαίνεται ὅτι τὴν ἀκούω . . . τὴν νύκτα
βοῶ εἰς τὴν ἀκοήν μου.

Καὶ ἦτο μὲν εὐκόλον νά ἐξηγήσῃ ὁ
Χαρίλαος τὴν ἀπορίαν της αὐτῆς, ἀλλὰ

δὲν ἔπρεπεν. Ἀφῆκε λοιπὸν αὐτὴν σιωπήσασαν καὶ κρατοῦσαν τὴν κεφαλὴν της· ἀλλ' ὅλως περίλυπος ἔκλινε πρὸς αὐτὴν καὶ ἡσπάσθη τὴν κόμην της.

— Πόσον εἶσαι καλός, ἀνέκροξεν ἡ νέα ἀνασηκώσασα τὴν κεφαλὴν. Βλέπω ὅτι σ' ἐλύπησα· ἀλλὰ μὴ φοβῆσαι, φίλε μου, σὲ ἀγαπῶ μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν.

— Καὶ ἐγὼ ὁμοίως σὲ ἀγαπῶ, εἶπεν ὁ Χαρίλαος.

Ἄλλ' ἡ κόρη κινήσασα τὴν κεφαλὴν·

— Ἄ, εἶπε, δὲν εἶναι τὸ αὐτό! . . . Δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν καρδίαν σου ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὑπάρχει εἰς τὴν ἰδικήν μου.

Καὶ ἀποσπάσασα μὲ ζωηρότητα μίαν τῶν κυανῶν ταινιῶν τοῦ στήθους της, καὶ περιτυλίξασα αὐτὴν μὲ πολλὴν χάριν περὶ ἓνα τῶν δακτύλων της·

— Ἰδὲ, εἶπεν, εὐκολώτερον εἶναι ν' ἀλλάξῃ χρῶμα ἢ ταινία αὐτὴ καὶ νὰ γείνῃ ἀπὸ κυανῇ κόκκινῃ καὶ ἀπὸ κόκκινῃ πράσινῃ, παρὰ ν' ἀλλάξω ἐγὼ τὴν ἀγάπην μου.

Ὡς ἂν ἐσεῖσθη ἀπὸ σπινθῆρα ἡλεκτρικὸν ὁ Χαρίλαος ἐνηγκαλίσθη ὅτε ἤκουσε τὰ λόγια της ταῦτα τὴν Ἑρατῶ, καὶ τὴν εἴλκυσε πρὸς τὴν καρδίαν του· αὐτὴ δὲ μειδιάσασα κατέκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου του, καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς ψιθυρίσασα· — Πόσον εἶμαι τῶρα καλὰ! μ' ἔρχεται ὄρεξις νὰ κοιμηθῶ.

Ὁ Χαρίλαος ἀνοιξε τὰς ἀγκάλας του καὶ ὡς ἀδελφὸς ἀγρυπνῶν παρὰ τὴν κοιλωμένην ἀδελφὴν του, ἐπρόσεχε τὴν ἀθῶν ἐκείνην κόρην.

Ὅτε δὲ ἀνεχώρησε τὴν ἑσπέραν ἡσθάνετο ἀνεξήγητον ταραχὴν, καὶ ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἤναψε σιγάρων

καὶ περιήρχετο εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Σταυροδρομίου. Τί θὰ ἔλεγαν οἱ φίλοι μου, ἐσκέπτετο, ἐὰν μ' ἔβλεπαν ἀνταλλάσσοντα μὲ νέαν λόγους συγκεχυμένους ὡς ἡ ὀμίχλη; Πόσον δὲ θὰ ἠπόρουν ἐὰν ἐμάνθανον ὅτι σέβουμαι τὰς λεπτὰς ταινίας τοῦ στήθους της, καὶ ὅτι εἶναι ἀσφαλέςτεραι καὶ ὅλων τῶν σιδηρῶν θυρῶν καὶ παραθύρων μὲ τὰ ὁποῖα φυλάττουσιν οἱ ζηλότυποι ἄνδρες τὰς γυναῖκας των, ἢ ὅτι ἡ καρδία μου, καρδία ἀνθρώπου τριακονταετοῦς, πάλλῃ ὅταν ἐγγίσω ὅ,τι ἡγγισαν τὰ ἀθῶά της δάκτυλα; Καὶ ἂν τις ἐξ αὐτῶν ἡρώτα ποῖον θὰ εἶναι τὸ τέλος τοῦ ὥραίου τούτου μυθιστορήματος, τί θ' ἀπεκρινόμην;

Πολλὰ αἰσθήματα εἶχον ἕως τότε διεγερθῇ ἐντὸς τῆς καρδίας τοῦ Χαριλάου, καὶ φιλικὰ καὶ ἐρωτικὰ καὶ φιλόδοξα· ἀλλὰ τὸ πρὸς τὴν Ἑρατῶ δὲν ὡμοίαζε πρὸς οὐδὲν ἐκείνων. Δὲν ἦτο μὲν βίαιον καὶ σπουδαῖον, ἀλλὰ ζωηρόν καὶ εἰλικρινές· ἂν καὶ ἐστερημένον μέλλοντος.

Ἐν τοσούτῳ αἱ ἐπισκέψεις του ἐγένοντο μικρὸν κατὰ μικρὸν καθεσπεριναί· καὶ ἤρχιζον μὲν περὶ τὴν ἐβδόμην ὥραν, ἐληγον δὲ τὸ μεσονύκτιον. Κατέτριβον δὲ τὸν καιρὸν διαλεγόμενοι, περιπατοῦντες, ὀνειροπολοῦντες καὶ μουσικευόμενοι. Ἡ Κ. Γ. Ζ., καθημένη ἐπὶ μεγάλου σκίμποδος, ἀναγίνωσκεν ἢ ἐκέντα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπεκοιμᾶτο. Ὁ διάλογος ἐγίνετο τότε ταπεινότερα τῇ φωνῇ διὰ νὰ μὴ τὴν ἐξυπνίσωσιν. Ὅτε δὲ ἤρχετο τὸ τέλος τῆς συναναστροφῆς, ἡ Ἑρατῶ φιλοῦσα καὶ τὰς δύο της παρείας διέκοπτε τὸν ὕπνον της. Ἡ γραῖα ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐκείνη βοηθοῦσα αὐτὴν ὅπως σηκωθῇ.

— Ἄς ὑπάγωμεν, θεία μου, ἔλεγε

μειδιῶσα, νὰ κοιμηθῶμεν· ὁ Ἀριστομένης ἀνεχώρησεν.

Ἐνῷ μίαν τῶν ἡμερῶν ἐπρογεύετο ὁ Χαρίλαος ἐμβὰς δρομαῖος ὁ δικηγόρος του.

— Σὲ συγχαίρω, ἀνέκραξεν ἐνικήσ-
μεν! Ἐλπίζω ὅτι περὶ τὸ τέλος τῆς ἐβ-
δομάδος θὰ ὑπογραφοῦν τὰ ἔγγραφα.

— Τὸ ἐλπίζεις! ἠρώτησεν ὁ Χαρίλαος καταβληθείς, διότι, ὡς ἐννοεῖ ὁ ἀναγνώ-
στης, τὸν ἐλύπησε μᾶλλον ἢ χρονοποιᾶ
εἰδήσεις. Μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς κληρο-
νομίας δὲν εἶχε πλέον λόγους διὰ νὰ
πρατεῖν τὴν διαμονὴν του ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει· παρεκάλεσε λοιπὸν τὸν δι-
κηγόρον νὰ φροντίσῃ νὰ γείνωσιν ὅλα
κατὰ τάξιν, ὥστε νὰ μὴ ἀναγκασθῇ νὰ
ἐπανέλθῃ πλέον ἐνταῦθα.

— Ἐάν, ἐπρόσθεσε, νομίζετε ὅτι δι-
ὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον νὰ μείνω εἰσέτι
ἡμέρας τινάς, μένω εὐχαρίστως.

— Τὸ δ' ἐσπέρας ἐπορεύθη περίλυπος
εἰς τὸν κῆπον· μόλις δὲ εἰσῆλθε καὶ ἡ Ἑ-
ρατὼ λαβοῦσα τὰς χεῖράς του·

— Ἀναχωρεῖς! ἀνεφώνησε.

— Ποῖος σὲ τὸ εἶπεν; ἠρώτησεν ἐν-
τόνως ὁ Χαρίλαος.

— Κανείς· ἀλλὰ τὸ ἤξεύρω.

Εἶπε καὶ ἔφερε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν
κεφαλὴν, ὅπως συνείθιζεν ὁσάκις ἔπασχε.

— Μία φωνὴ μὲ τὸ εἶπε τὴν νύκτα.
Πλὴν τούτου τὸ προησθανόμην ἀφοῦ σ' ἐ-
πρωτοεἶδα. Δὲν πρέπει πάντοτε ν' ἀνα-
χωρῇ τις;

Καὶ ἐφάνη ὑπὲρ ποτε προσηλουμένη εἰς
τὴν ιδέαν ταύτην τῆς ἀναχωρήσεως.

— Ναί, ἐξηκολούθησεν ὡς ἂν ὠμίλει
καθ' ἑαυτήν, πρῶτον ἀνεχώρησεν ὁ πρῶ-
τος Ἀριστομένης, ἔπειτα ὁ δεύτερος· ὁ-
λοὶ ἀναχωροῦν κ' ἐγὼ μένω μόνη! Πόσον

μὲ λυποῦν αὐταὶ αἱ ἀπουσίαι!

Καὶ ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα δάκρυα ἔρρεον ἀ-
πὸ τοὺς ὀφθαλμούς της· ἔστρεψε τὸ βλέμ-
μα πρὸς τὸν οὐρανόν, ἤκουσε τὸν ζέφυρον
ψιθυρίζοντα εἰς τὰ φύλλα, καὶ μειδιάσα-
σα μειδιάμα θλιβερόν·

— Καὶ ὁ ἄνεμος κλαίει, εἶπεν.

Ἀφεῖσα δὲ τὸν Χαρίλαον περιῆλθε μό-
νη καὶ ταχυπατοῦσα εἰς τὸν κῆπον. Οὐ-
τος δὲ ἂν καὶ ἤθελε νὰ τὴν παραμυθήτῃ,
φοβούμενος ὅμως μὴ ψευσθῇ, ἢ μὴ, λέ-
γων τι ἄτοπον, αὐξήσῃ ἔτι μᾶλλον τὴν
ταραχὴν της, δὲν τὴν παρηκολούθησε.

Μετὰ μικρὸν δὲ ἐπανελθοῦσα·

— Ἐπειδὴ ἀναχωρεῖς, εἶπε, θὰ σὲ δώ-
σω τὴν εἰκόνα μου, ἡ ὁποία ἐζωγραφήθη
πρὸ δύο ἐτῶν, ὅτε ἐνθυμούμην. Εἶναι μι-
κρὸν ἐγκόλπιον, καὶ ὡς λέγουν μὲ ὁμοι-
άζει πολὺ. Μὲ ὑπόσχουσαι νὰ μὴ τὴν ἀ-
ποχωρισθῇς ποτέ;

— Σὲ τὸ ὑπόσχομαι, ἀπεκρίθη ὁ Χα-
ρίλαος.

— Πρόσεξε καλὰ· ἐάν τὴν χάσῃς ἢ
τὴν ᾤσῃς, θὰ τὸ αἰσθανθῶ καὶ θὰ ἀπο-
θάνω.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τὴν φωνὴν καὶ λάμψιν
τῶν ὀφθαλμῶν της ἐφαίνετο ὅτι ἐπύρεσ-
σεν, ὁ Χαρίλαος ἔλαβε τὴν χεῖρά της
καὶ εἶδεν ὅτι ἦτο φλογερά.

— Διατί εἶται τόσον τεταραγμένη; ἠ-
ρώτησε προσπαθήσας νὰ μειδιάσῃ. Νομί-
ζεις ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου κρέμαται
ἀπὸ μίαν εἰκόνα;

— Ἄ! ἀπεκρίθη ἐκείνη, εἶναι πράγ-
ματα τὰ ὅποια δὲν ἠξεύρεις. Εἶχα ωραί-
αν εἰκόνα τοῦ Ἀριστομένου καὶ ἐκάστην
πρωτὰν τὴν ἐκαλημέριζα, ὡς νὰ ἦτον αὐ-
τὸς παρὼν διὰ νὰ μὲ ἀκούσῃ καὶ νὰ μὲ
ἰδῇ. Μίαν ἡμέραν τὴν ἡῶρα μισοκαυμέ-

νην κατὰ γῆς, ἡ καρδιά μου ἐπάγωσε, καὶ φρικτὸν προαίσθημα μὲ κατέλαβεν. Ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὥραν δὲν μὲ ὠμίλησαν πλέον δι' αὐτόν, καὶ ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὥραν ἔχω τὸν πόνον τῆς κεφαλῆς, ὁ ὁποῖος δὲν μὲ ἀφίνει σχεδὸν ποτέ. Ἠλθες καὶ ὁμῶς δὲν ἱατρεύθην.

Καὶ ἀφείσα τὸν Χαρίλαον ἔτρεξε καὶ ἔφερε ἐγκόλπιον κρεμῶμενον ἀπὸ κυανῆν ταινίαν. — Ἰδοὺ, εἶπε, λάβε το. Δὲν ἔχω πλέον τὸ αὐτὸ μειδιάμα, ἀλλ' ἡ καρδιά δὲν ἄλλαξε. — Καὶ ἐκρέμασεν εἰς τὸν λαιμόν του τὴν εἰκόνα.

Ὅτε δὲ ἀνέβησαν μετὰ μικρὸν εἰς τὴν αἴθουσαν, μόνον ὠχρότης ἐσώζετο εἰς τὸ πρόσωπόν της. Καὶ ἀναίξασα τὸ κύμβαλον ἔπαιξε κατ' ἀρχὰς μὲν βραδέως, ἔπειτα δὲ μὲ ζωηρότητα, καὶ ἐτραγῶδῃσε τὸ *Ver-ranno a te sul-l' aure* τοῦ Δονιζέτου μὲ τοιαύτην ζέσιν, ὥστε ἐφάνη πρὸς τὸν Χαρίλαον ὅτι τότε πρῶτον ἤκουε τὴν φωνὴν της. Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ θεία της προσεβλήθη ἀπὸ τὴν μεταβολὴν καὶ ἀφείσα τὸ βιβλίον. — Νομίζω, εἶπε, κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Χαρίλαον, ὅτι ἐπ' ἀνέρχεται τὸ λογικόν της.

— Φεῦ! ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν χαμηλὴν καὶ ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ ψυχὴ μου μὲ ἀφίνει.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

παρελθόντι Σαββάτῳ ἀφίκετο ἐκ Σ. ἡμερῶν ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. Γρηγόριος. Ἡ Α. Π. καθὰ ἐπληροφορήθημεν, ἐξετάσασα ἐπισταμένως τὰ ἐν Σουρμένοις πράγματα καὶ ἐξακριβώσασα τὴν κυρίαν

αἰτίαν τῆς ἀπὸ τινος χρόνου ἐπικρατησάτης ἐκείνης ἀνωμαλίας, ἐξετέλεσε τὰ θέοντα πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῆς, ὀρίσασα ὅπως ἐν Σουρμένοις συντηρηται ἐν μόνον κεντρικὸν Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, τὸ δὲ ἐν Τσίτῃ ἐπ' ἐσχάτων ἰδρυθὲν καταργηθῇ· διότι ἕκαστον χωρίον τῶν Σουρμένων δύναται μόνον δημοτικὸν σχολεῖον νὰ συντηρῇ, πάντα δὲ ὁμοῦ μόλις δύνανται νὰ συντηρῶσιν ἐν κεντρικὸν Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Πιστεύομεν, ὅτι καὶ ἐάν τινες τῶν ἐν Τσίτῃ ἐξακολουθῶσι φρονεῖντες ἀναγκαίαν τὴν ὑπαρξίν ἰδιαιτέρου Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῶν, ἀναλογιζόμενοι, ὅτι ἀφ' ἐνὸς δυσχερεστάτη θὰ εἶναι αὐτοῖς ἡ συντήρησις τούτου ἐν Τσίτῃ ἀνευ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἄλλων χωρίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ δυσχερὲς καὶ τοῖς ἄλλοις χωρίοις ἡ συντήρησις κεντρικοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἀνευ τῆς συμμετοχῆς τοῦ χωρίου Τσίτῃς, θέλουσιν ἐπὶ τέλους ἀσπασθῇ καὶ αὐτοὶ τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου ἡμῶν διαρρύθμισιν καὶ θέλουσι συντελεῖ εἰς τὴν συντήρησιν καὶ προαγωγὴν τοῦ κεντρικοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῶν Σουρμένων.

— Πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ κ. Π. Περσόπουλος κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν αὐτοῦ ἐκπληρῶν τὴν ἀνατεθειτὰν αὐτῷ παραγγελίαν παρέδωκεν εἰς τὴν Ἐφορείαν τῶν ἡμετέρων σχολείων τὴν ἐκ 300 ρουβλίων διὰ τὸ ἐνεσπῶς ἔτος συνδρομὴν τοῦ κ. Π. Ἀκρίτου καὶ εἰς